

Din-Bilim İlişkisi ve Deistlerin Bazı Eleştirilerine Cevap

Musa Aydın

Giriş

Deizm, takriben öteden beri din-bilim ilişkisine dair farklı görüşleri sürülmüştür. Bazıları, din ve bilimin alanları farklı olduğu için onları birbiriyle kıyaslanmanın da yanlış olduğunu söylerken, bazıları din ve bilimin birbirini tam anlamıyla teyit ettiğini söylemiştir. Diğer bazıları din ve bilimin birbirini tamamladığını söylerken, bazıları da din ve bilimin tamamen birbiriyle çeliştiği ve çatıştığını iddia etmişlerdir. Bu, geniş araştırma ve çalışmalara konu olabilecek bir tartışma konusudur. Zaten birçok âlim ve araştırmacının da üzerine eğildiği ve hakkında çeşitli makale ve kitapların yazıldığı bir konu olmuştur. Biz elbette öz Muhammedi İslam'ın ilim-bilimle çalışmadığı, tam tersine birbirini tamamladığı kanaatindeyiz.

Somut ve net olarak şunu söyleyebiliriz:

“Eğer bir konuda İslam ve bilimin çeliştiği gündemde ise şu iki durum söz konusudur: Ya bilim denilen şey, doğruluğu ispatlanmamış bir teori ve iddiadan ibarettir ya da konuyla ilgili dini yorumlarda bir sıkıntı vardır demektir dinde değil.”

Dolayısıyla böyle bir durumda dinin bilimle çeliştiği kolaycılığa sarılma yerine, bu saplantı ve ön yargıdan kurtulup mümkün olursa, söz konusu teorinin ispatına daha sağlam deliller bulma gayreti içinde olmakla birlikte uzmanı olan kişilerden o konuda daha mantıklı dini yorumlar elde etmeye çalışılmalıdır. Aynı şey aslında dini verileri savunanlar tarafından da bir yere kadar yapılmalıdır. Yani bilim adamlarınca zahiri dini bir öğretiye ters gibi gözüken yeni bir teori ve iddia ortaya atıldığında, peşinen onu reddetme yerine, detaylı ve etraflıca inceleyip bir takım revize ve tashihlerle de olsa ve söz konusu dini öğretinin temel argümanlarını koruyarak yeni bilimsel verilerle örtüşecek şekilde yorumlama imkânı olup olmadığını araştırarak nihai bir sonuca varmak gerekir. Aslında bu, iyi niyet taşıyan ve sadece gerçeklerin peşinde olan her kesin yapması gereken bir şeydir. Böyle bir durumda çelişki gibi gözüken birçok şeyin aslında öyle olmadığı ortaya çıkacaktır. Ancak art niyet, saplantı ve önyargıların hâkim olduğu bir ortamda ise tam tersi bir durumun yaşanacağı muhakkaktır. Nitekim birçok iddianın aslında bu türden bir altyapıya ve arka plana sahip olduğunu bizzat görmekte ve yaşamaktayız.

Yazının devamında değerlendirip cevaplamaya çalışacağımız iddiaların birçoğu da bunun örnekleri sayılabilir.

Her halükarda bu yazıda amacımız bu konuyu şimdilik geniş ve derinlemesine işlemek olmadığı için bu kadar bir giriş bilgiyle yetiniyoruz.

Zaten bu eleştirel iddialar, dikkat edilirse ciddi bir delil barındırmamaktadır, kısa ve amiyane bir şekilde yazılmıştır; dolayısıyla uzun uzadıya açıklama yapmaya gerek yoktur. Ama konuyla ilgili fazla ve sağlam bilgisi olmayan insanlarda, özellikle de aziz gençlerimizde meydana getirebileceği kafa karışıklığına mahal vermemek ve onları daha doyurucu ve sağlam bilgilere yönlendirmek için bu iddiaları cevapsız bırakmamak gerektiğini düşünerek bu yazıyı hazırlamaya karar verdik.

Şimdi yukarıda da işaret ettiğimiz gibi bir kardeşimizin Deistlerin “Bilim ve din birbiriyle çelişmektedir.” iddiasına yönelik ileri sürdükleri bazı örnekleri içeren yazısını ne çok uzun ne de çok kısa olmama kaydıyla incelemeye ve cevaplamaya çalışacağız.

Evet, şöyle diyorlar:

1- Din inanmaktır bilim ise şüphe etmek...

Cevap: Bu iddia maalesef ya bilgisizliğin ya da İslam’ı Hıristiyanlıkla karıştırmanın bir ürünü olsa gerek.

Evet, bu iddianın aksine İslam akletmeden, düşünmeden delil ve burhana dayanmadan edinilen imanı, iman olarak kabul etmez ve bunu taklit diye niteler; Kur’an ata babalarının yolunu körü körüne taklit edenleri şiddetle kınar. Onlarca ayette akletmeye ve tefekküre davet eder. İşte bunlardan birkaç örnek:

“Allah’ın izni olmadıkça, hiçbir kimse iman edemez. Allah, pislîği akıllarını (güzelce) kullanmayanların üzerine yükler.” (Yunus, 100)

“... O halde kullarını müjdele! (Onlar ki) Sözü dinleyip de onun en güzeline uyarlar; işte onlar Allah’ın hidayete erdirdiği kimselerdir. İşte onlar halis akıl sahiplerinin ta kendileridir.” (Zümer-17-18)

“De ki: “İşte bu benim yolumdur. Ben ve bana uyanlar basiret üzere (düşünerek-aklederek) bilerek Allah’a çağırırız. Allah’ın şanı yücedir. Ben Allah’a ortak koşanlardan değilim.”(Yusuf, 108)

“Onlar Kur’an üzerinde düşünmezler mi? Yoksa kalplerinin üzerinde kalplere ait kilitleri mi var?” (Muhammed, 24)

Görüldüğü gibi ayetler açık bir şekilde insanları önce düşünmeye, akletmeye ve ardından basiret bilgi ve bilinç üzere seçim yapmaya davet ediyor. İslam âlimleri, Kur’an ve hadislerden aldıkları ilhamla inançla ilgili konularda delilsiz bir şekilde taklit etmeyi haram bilmişlerdir.

Evet, İslam’ın dediği şudur: Eğer şüphe etmek ve sorgulamak hakka ve doğruya ulaşmak için olur ve insan o şüphelerde saplanıp kalmazsa, yani şüphe insanı hakka ve doğruya götüren bir köprü olursa, iyidir ve hiçbir sakıncası yoktur.

Ama insanın hedefi salt şüphe yaratmak olur ve delil burhan peşinde olmaz ve o şüpheleri bertaraf etmeye çalışmaz ve Kur’an’ın tabiriyle sırf sorumluluktan kaçmak için inkârcılığa yeltenirse bu elbette kötüdür.

Samimi olan herkese Allah mutlaka doğru yollara ulaşma yollarını açar. Buna kendisi söz vermiştir:

“Bizim uğrumuzda çaba gösterenler var ya, biz onları mutlaka yollarımıza hidayet edeceğiz-ileteceğiz. Şüphesiz Allah mutlaka iyilik yapanlarla beraberdir.” (Ankebut, 69)

İslam âlimlerinin de dediği gibi burada bizim yolumuzda çabadan maksat, hiçbir maddi ve nefsanî hedef gütmekten samimi ve ihlaslı bir şekilde sadece doğruları bulma çabasında olan kimse kastedilmiştir; zira ayetin devamında hidayetten ve iyilikten bahsetmektedir.

2- Dinde masalsı mucizelerin hiçbirini sorgulayamazsın ama bilimde her görüş sorgulanıp görüşe kanıt aranır.

Cevap: Bu da maalesef temelsiz ve bilgi yetersizliğine dayalı bir iddia. Çünkü mucizeden bu şekilde söz eden bir kimsenin esasen mucizenin mahiyetinden habersiz olduğu açıktır. Onlar Mucizeyi âleme hâkim olan nedensellik ilkesinin dışında ve ona aykırı bir şey olarak algılıyorlar. Oysa mucize de elbette bu ilke dâhilindedir. Ama nedenler ve etkenler sadece maddi ve fiziki etkenlerle sınırlı değildir. Maddi etkenler olduğu gibi madde ötesi etkenler de vardır. Ayrıca henüz keşfedilmemiş daha nice maddi etkenin var olduğu da muhakkaktır. Bu eleştiriler kendilerini DEİST olarak tanımlayan kimselerden bize gelmiştir ve onlar (ateistlerden farklı olarak) en azından Allah'ı kabul ettiklerini söylüyorlar. Güzel, peki neye dayanarak söylüyorlar? Laboratuvarında mı gördüler, duyu organlarıyla mı idrak ettiler?

Eğer bir kimse Allah'ın varlığını kabullenme iddiasında samimi ise peşinen madde ötesi bir etkene de inanıyor demektir. Dolayısıyla mucize de madde ötesi etkenlere dayanmaktadır. Ne var ki bizim, duyu organlarımızla idrak edeceğimiz türden bir etken değil. Bu yüzden mucizeye masal diyen birisinin, Allah'ın varlığına da masal demesi gerekir.

Eğer masal olarak nitelemeleri o mucizeleri kendi gözleriyle görmediklerinden dolayı ise, o zaman yaşadıkları ve kendi gözleriyle gördükleri olayların dışında geçmişe ait her şeyi inkâr etmeleri gerekir. Sonuçta görmedikleri şeyler bir şekilde onlara nakledilen şeylerdir. Bu yüzden görmedikleri şeylerin bazısını kabullenip bazısını reddetmenin tutarlı bir mantığı yoktur.

3- Yıllar boyunca din yüzünden bilim engellenmiştir. En iyi örneğini şu an görüyoruz. Kendi inançlarına ters olduğu için bilmeden evrimi reddeden insanlar var. Din bilimin önündeki engelden başka bir şey değildir.

Cevap: Gerçekten tuhaf bir iddia! Yani siz uçak yapmak istediniz de İslam engel mi oldu? Siz bilgisayar üretmek istediniz de İslam önüne set mi çekti? Siz insanlık namına, bilim adına hangi başarıya imza atmak istediniz, hangi icadı, buluşu gerçekleştirmek istediniz de İslam, yapma etme dedi?!

Bir de bilim bilim dediğiniz evrimden mi ibaret kaldı? Sizin hayran olduğunuz batılı bilim adamlarının bile bir kısmı Evrimi kabullenmiş değil. Hatta yıllar geçtikçe evrim karşıtlarının sayısının daha da arttığını iddia etmek mümkündür.

Burada sadece bir iki tanesinin adını vermekle yetiniyoruz:

Pennsylvania Lehigh Üniversitesi'nden biyofizik profesörü Michael Behe. *“Darwin'in Kara Kutusu, Evrim Teorisine Karşı Biyokimyasal Zafer”* isimli kitabına bakabilirsiniz.

Nobel ödüllü Amerikalı Moleküler Biyolog Jerry Bergman.

Şu anda Darwinizm karşıtı bilim adamlarının imzaladığı bir bildiriye imzalayanların sayısı 1000'den fazladır.

Hemen şöyle diyeceklerine eminim: “*Bu sayının kaç kat fazlası bilim adamı evrimi desteklemektedir.*” Olabilir, isterse yüzlerce kat fazlası olsun. Bizim için önemli olan onların iddiası. Diyorlar ya evrim bilimsel bir gerçektir. Madem öyle o zaman bir tane dahi bilim adamının ona karşı çıkmaması gerekirdi. Demek ki bu bir teori. Dolayısıyla hayranı olduğunuz batı bilim adamlarının bile arasında aradan 150-200 yıl geçmesine rağmen hala hararetle tartışılmaktadır. Kabul edeni de var, reddedeni de var; belki bunların kaç katı kafası karışık olanı da var. Peki, bilim adamları kendi arasında bu teoriyi tartıştıklarında, ret veya kabul ettiklerinde bilim düşmanı, bilim önündeki engel olmuyorlar da dindar kesim, bir takım yabana atılmayacak önemli delillere dayanarak buna karşı çıktıklarında, eleştirdiklerinde bilim düşmanı, bilim önündeki engel mi oluyorlar? Getirdikleri delilleri kabul edersiniz veya etmezsiniz, o ayrı bir konu. Ama sırf eleştirdikleri için onları bilim karşıtı olarak lanse etmek insafsızlık, hatta akılsızlıktır.

Halbuki “*Bilimde her görüş sorgulanabilir.*” diyen kendileri değil miydi?! Peki, bu sorgulama sadece dine ait konular için mi geçerli? Değilse, neden dindarların sizin sözüm ona bilimsel dediğiniz görüşleri, mesela Evrim teorisini sorgulamasına izin vermiyor ve şiddetle karşı çıkıyorsunuz? Bu açık bir çifte standart değil mi?

4- Din bilimin önündeki engelden başka bir şey değildir.

Cevap: Ortaçağ Hıristiyanlığını söylüyorlarsa, ona bir diyeceğimiz yok. Ama İslam’ı kastediyorlarsa, onların iddiasının tam aksine bilimin, araştırmanın en büyük destekçisi ve teşvikçisidir İslam.

Müslümanlara, “*Çin’de bile olsa ilim öğrenin.*” emrinde bulunan İslam’ın Yüce

Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.a) değil mi? Çin’de olan ilimlerin salt dini bilgiler olmadığı ve tam da onların kastettiği “*Pozitif bilimler*” olduğu gayet açıktır.

Asırlar boyu ve Batı henüz cehalet ve bağınazlığın karanlığında boğuşurken İslam âleminde en büyük filozoflar, kimyacılar, matematikçiler, gökbilimciler, tıp bilimciler ve... yetişiyordu. Bu iddiada bulunanlar, Cabir bin Hayyanları, İbn-i Sinaları, Farabileri, Birunileri, Harezmileri, el-Kindileri, İbn-i Rüşterli, Sühreverdileri, Molla Sadraları ve diğer yüzlerce dünya tarihine isimlerini altın harflerle yazdırmış ünlü Müslüman bilim adamlarını hala tanımıyorlarsa, demek ki ilim-bilim tarihinden papağan gibi ezberlettikleri birkaç terim ve ismin dışında hiçbir şey bilmiyorlardır. En azından Google’da ufak bir gezinti yapmış olsalardı, yine bu kadar cüretkâr ve bilgisizce konuşup kendilerini küçük düşürmezlerdi!

Ne kadar ilginç ve üzücüdür ki Batı bu büyük Müslüman bilim adamlarının eserlerinden yararlanmakta ve hatta o eserlerden birçoğu Üniversitelerde tedris edilmekte, üzerlerinde tezler yazılmaktadır. Mesela Cabir b. Hayyan kimyanın babası olarak bilinmekte ve eserlerinden yararlanılmaktadır. İbn-i Sina hakeza ve... Evet, orada durum böyle iken burada gördüğümüz gibi böyle içler acısı bir durumla karşı karşıyayız...

Elbette Müslümanların o gün öyle, ama bugün böyle ve geri durumd olmalarının İslami öğretilerle hiçbir alakası yoktur ve başka sebepleri vardır ki ayrıca konuşmak lazım. Ama kısaca söylemek gerekirse, aslında iddia edilenin tam aksine o gün Müslümanlar İslam’ın ilime, bilime, araştırmaya verdiği önemi kavrayıp ona amel ettikleri için, o muhteşem ilerleme ve atılımı yapmış ve ilmin ve bilimin altın çağlarını dünyaya

yaşatmışlardı. Ama daha sonraları bir takım iç ve dış etkenlerin etkisiyle o öğretilerden uzaklaştıkları ve zamanla batının hayranı, kulu kölesi oldukları için bu hallere düşmüşlerdir maalesef!

Gerçi bütün bu olumsuzluklara rağmen eskisi kadar olmasa da yine de hatırı sayılır birçok Müslüman bilim adamı vardır ki bunlardan bazıları Nobel ödülü dahi almışlardır. Türkiyeli Prof. Aziz Sancar, Pakistanlı Prof. Muhammed Abdusselam gibi, Mısırlı Prof. Ahmed Zewail gibi...

Bir başka önemli nokta şudur ki eğer İslam ilim, bilim, akıl ve mantık karşıtı bir din olsaydı, dünyada, önceden Müslüman olmayan ve dolayısıyla da ata baba taassubu olmaksızın İslam'ı seçen bir tane bilim adamı olmaması gerekirdi. Oysa tarafsız bir gözle araştırma yapan, onlarca hatta yüzlerce İslam'ı seçmiş bilim adamına rastlayabilir. Sözü uzatmamak için onların isimlerini sıralamaya gerek görmüyorum. Google'de kısa bir arama yapmanız bu isimlerden birçoğuna ulaşmanız için yeterli olacaktır.

Son olarak bilim diye temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp ileri sürdükleri evrim teorisi konusunda bir noktaya açıklık getirerek bu konuyu kapatmak istiyoruz:

Biz evrim teorisini, içinde barındırdığı yığınla sorunları, sıkıntı ve çelişkileri (ki başka bir yazıda buna genişçe yer vereceğiz inşallah) göz ardı edip yüzde yüz doğru olduğunu kabullensek bile iddia edildiği gibi Kur'an ile çelişir bir yanı yoktur. Evet, ilk bakışta zahiri anlamda bir çelişki gibi gözüktüğü doğrudur. Zira Kur'an bir yandan bugünkü insan neslinin Hz. Adem'e dayandığını ve Hz. Adem'in balçıktan yaratıldığını söylüyor, diğer taraftan bir çok ayette insanın topraktan veya nutfeden yaratıldığı vurgulanıyor. Dolayısıyla bu

haliyle olaya yaklaştığımızda ortada evrim diye bir şey gözükmemektedir. Peki, bu çelişkiyi nasıl ortadan kaldırebiliriz?

Cevap: Kur'an'a göre şu an yeryüzünde yaşayan insan türünün babası ve ilk kaynağı hiç şüphesiz Hz. Âdem'dir. Ama Hz. Âdem'den bugüne kadar geçen zaman miktarı, yapılan araştırma ve hesaplamalara göre takriben 7000 veya en fazla verilen rakama göre 10,000 yıldır. Oysa yeryüzünün ömründen 6 milyar yıl geçtiği ve insan varlığının ömründen ise milyonlar geçtiği söyleniyor.

Öte yandan aradan binlerce yıl geçmesine rağmen ne insanda bir değişiklik olduğunu görmekteyiz, ne de maymunda. Teorinin savunucuları bu evrilmenin çok yavaş gerçekleştiğini ve milyonlarca yıl sürdüğünü söylemektedirler. Bu yüzden şunu rahatlıkla diyebiliriz ki faraza Darwin ve diğer bilim adamlarının evrilmeye ilişkin yaptıkları araştırmalar ve buldukları bulgular doğru olsa bile, şu anda yeryüzünde yaşayan insan nesli halkasına ait değil, onlardan önce yaşayan insan türlerine aittir. Kaynaklarımızda bu insan neslinden önce birçok başka nesillerin de yaşayıp son bulduklarını destekleyen hadisler, kanıtlar vardır. Bu yüzden Evrim teorisini kabullenme farzını Kur'an'daki açıklamalarla birlikte şöyle formüle edebiliriz:

Kur'an'ın insan yaratılışıyla alakalı ortaya koyduğu açıklamalar, Allah'ın balçıktan yarattığı Hz. Âdem'den türeyen insanlardır. Evrime ait bulgular ve kanıtlar ise ondan önceki insan nesli veya nesillerine aittir. Mutlak kudret sahibi Allah'tır. İsterse, onu Hz. Âdem'i yarattığı şekilde yaratır, isterse, onun neslindeki gibi nütfeden ve nütfenin ana beslenme kaynağı olan topraktan yaratır, isterse, evrilme şeklinde meydana getirir. Böylece doğru kabul ettiğimiz takdirde bile Evrim teorisi, Kur'an'ın açıklamalarıyla çelişmez.

5- Din yüzünden tarih boyu savaşlar çıkmıştır. Herkes kendi düşüncelerini savaşla yaymıştır. Oysa ben “Hayır, Bigbang teorisi doğru seni geri zekâlı ölmeyi hakediyorsun bilime karşı çıktın” deyip adam öldüren bilim adamı görmedim.

Cevap: İslam’ın savaşla dayatıldığı görüşü de yine bilgisizlik veya art niyetin ürünü olan iftiradan başka bir şey değildir. Önce bir noktanın altını çizip daha sonra cevaba geçelim. Bizim savunduğumuz İslam, arı duru Muhammedi İslam’dır. Ama Resulullah’tan sonra çeşitli entrikalarla Müslümanların hâkimiyetini eline geçiren zalim sultanların, halifelerin, kralların yaptığı asla gerçek Muhammedi İslam’a mal edilemez. O zalimler, Resulullah’ın kendi evlatları ve torunlarına bile acımayıp hunharca hepsini şehid ettiler. Bunun en çarpıcı örneği herkesin bildiği Kerbela olayıdır.

Resulullah’ın yaptığı savaşlara gelince bunların hepsi istisnasız savunma amaçlı yapılan veya seçme hakkı ve özgürlüğü elinden alınmış mazlum ve müstazaf insanları bu haklarına kavuşturmak için yapılan savaşlardır.

Başına kılıç dayayıp da illa Müslüman olacağını denilen bir kişi dahi tarihte gösterilemez. Eğer öyle olsaydı, herkesten önce, Medine’de Müslümanlarla birlikte yaşayan Yahudi ve Hristiyanlara bu baskı uygulanır ve kendi hallerine bırakılmazdı veya Müslüman olmaları sağlanır ya da öldürülürlerdi; oysa öyle yapılmamıştır. Evet, Yahudilerle bazı savaşlar yapılmıştır ama bunlar onların hainlikleri ve Müslümanlarla aralarında yapılan anlaşmalara sadık kalmayıp İslam’ı ve Müslümanları yok etmeye azmetmiş azgın Mekke müşrikleriyle önce gizli ve daha sonra açıktan işbirliği yapmalarından dolayıydı, durup dururken onları İslam’ı kabul-lenmeye zorlamak için değil.

İslam fıkından haberdar olan herkes İslam topraklarında ve İslami hâkimiyet sınırlarında yaşayan Yahudi, Hıristiyan veya diğer dinlere mensup kimselerin özgürce dinlerini yaşama hakkına sahip olduklarını ve kimse-nin onları zorla müslümanlaştırma hakkına sahip olmadığını pekâlâ bilir.

Ayrıca inanmak kalple alakalı bir şeydir ve insanın kalbinden geçeni Allah’tan gayrı kimse bilemez. Farz edelim ki bir müddet birileri baskı altında iman etmiş olsun. Ama kalpte olan şey er geç serbest bir ortam oluştuğunda kendini gösterecektir. Bazen kendini Müslüman gibi gösterip zahirde Müslümanlık taslayan münafıklar elbette olmuştur. Ama bu onlara yapılan baskıdan dolayı değil, Müslümanların elde ettikleri avantajlardan nemalanmak ve fırsat buldukça Müslümanlar arasına fitne sokmak ve tabiri caizse onları arkadan hançerlemek içindi. Zaten belli bir müddet sonra ya Resulullah’ın zamanında ya da daha sonraları bu niyetlerini açığa çıkarmışlardır. Ne ilginçtir ki Resulullah zamanında bu münafıklarla bile (kim oldukları tahmin edildiği halde), fiili bir karşı koyma eylemine girişmedikleri müddetçe mü-dara edilmiş ve müeyyide uygulanmamıştır.

Acaba Resulullah’ın zamanında iman etmiş herkes kılıç zoruyla mı Müslüman olmuştu? Acaba onca zorluğa katlanan ve İslam’ı savunmak için her şeylerini, hatta canlarını bile ortaya koyan binlerce Müslüman için “Zorla ve baskıyla İslam’ı kabul etmişlerdi.” demek akla ziyan bir iddiadan başka bir şey değildir.

Sonra insanları zorla Müslüman yapmak isteyen bir dinin kitabında **“Dinde zorlama yoktur!”** (Bakara, 256) ayeti ve açıklaması yer alır mı?

Peygamberine **“Artık hatırlat ve öğüt ver; çünkü sen ancak hatırlatıcı ve öğüt verensin**

onlara egemen bir zorba değilsin!” (Çaşiye, 21-22) ayetine yer verir miydi?

Yine bu dinin kitabında şu ayete yer verir miydi?:

“Allah’a itaat edin, peygambere itaat edin” de. Eğer yüz çevirseniz bilin ki ona yüklenen sorumluluğu ancak ona ait; size yüklenen görevin sorumluluğu da yalnızca size aittir. Eğer ona itaat ederseniz doğru yola erersiniz. Peygambere düşen ancak apaçık bir tebliğdir.” (Nur, 54)

Veya şu ayete:

“... Senin görevin sadece tebliğ etmektir. Hesap görmek ise bize aittir.” (R’ad, 40)

Hatta bir zamanlar zorla, baskı ve zulümle terk etmeye zorlandığı kendi ana vatanı Mekke’ye fatih bir komutan olarak girdiğinde dahi Mekkelileri cezalandırmadığı gibi, *“Buğün merhamet günüdür; gidin hepiniz serbestsiniz!”* diyerek salıverdi ve hiçbirisini İslam’ı kabullenmeye zorlamadı.

6- Din hayal gücünü kısıtlayıp belli olaylarda kilitlenmeyi sağlar, bilirse hayal gücünün anahtarıdır

Cevap: Afaki ve ezbere konuşmak hüner değildir. Rastgele herkes herkese, istediği yaftayı yapıştırabilir. Önemli olan söylediğine açık ve net örnekler, sağlam deliller sunabilmektir. Bunu söylemeye cüret eden bir kimse, din “abc”sinin “a”sını bile bilmiyor demektir ya da bilinçli olarak saptırmakta ve yanlış algı oluşturmaktadır. Bu yüzden cevap vermeye bile gerek görmüyorum. Yukarıdaki açıklamalarımız bu eleştirinin tutarsızlığını ortaya koymaya da yeterlidir. Ayrıca bir sonraki eleştiriye vereceğimiz cevap bu eleştirinin cevabını bulmasına da yardımcı olacaktır.

7- Dindeki en büyük ve neredeyse tek amaç ibadet etmektir bilimdeyse düşünmek.

Cevap: Yine bilgisizce veya kasıtlı hedef şaşırtması! Kur’an ve hadislerde düşünme, akletme ile ilgili yığınla ayet ve hadisi nasıl bilmezler, nasıl görmezler?! Anlamak mümkün değil.

Yukarıda buna bazı örnekler vermiştik. Birkaç örneği de burada ilave edelim:

“...Allah size ayetleri böyle açıklıyor ki düşünüyorsunuz.” (Bakara, 219)

“...De ki: “Görmeyenle gören bir olur mu? Siz hiç düşünmez misiniz?”(Enâm, 50)

“Onlar, kendilerinin(nin yaratılış incelikleri) hakkında hiç düşünmediler mi?...”(Rum, 8)

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde selim akıl sahipleri için elbette ibretler vardır. * Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler. “Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın...” (Âl-i İmran, 190-191)

“Şüphesiz, yeryüzünde yürüyen canlıların Allah katında en kötüsü, akıllarını kullanmayan sağırlar, dilsizlerdir.” (Enfal, 22)

“İşte biz bu örnekleri insanlara açıklıyoruz; ne var ki bunları ancak bilginler akleder!” (Ankebut, 43)

Bunlara benzer düşünmeye, akli kullanmaya emreden, teşvik eden, tefekkür ve düşünceyi öven onlarca ayet görebilirsiniz Kur’an’da.

Görüldüğü gibi bu ayetler ısrarla insanları düşünmeye, akıllarını kullanmaya emrediyor,

teşvik ediyor. Özellikle son ayette akletmeyi teşvikin yanı sıra, akli kullanma eylemini de yine en iyi bilginlerin gerçekleştirebileceği vurgulanmıştır. Peki, bir din ve onun anayasası konumunda olan kitabı, insanları düşünmeye, akıllarını kullanmaya bundan daha iyi nasıl teşvik edebilir?

Birkaç örnek de hadislerden ilave edelim:

Resulullah (s.a.a): “*Bir saat tefekkür etmek-düşünmek, altmış yılın ibadetinden daha üstündür.*” (Biharü'l-Envâr, c.66, s.294)

Hz. Ali (a.s): “*Hiçbir ilim düşünmek gibi değildir.*” (Nehcü'l-Belağa, 113. Hikmet)

Hz. Ali (a.s): “*Tefekkür etmek, basiretli insanın kalbinin hayatıdır.*” (Biharü'l-Envâr, c.78, s.115)

Bir saat düşünmeyi altmış yıllık ibadetten daha üstün bilen bir din hakkında “*Dindeki en büyük ve neredeyse tek amaç ibadet etmektir bilimdeyse düşünmek.*” gibi bir yargıda bulunmak ne kadar da komik, hatta trajikomiktir!

Evet, İslam'da ibadete çok önem verilmiştir ve yaratılışın amacı olarak belirtilmiştir. Ancak ibadet denildiğinde bunların aklına maalesef sadece namaz gibi eylemler gelmektedir. Oysa İslam'da ibadet çok geniş bir yelpazeye sahiptir ki onlardan bir tanesi sadece namazdır. Bunların dillerinden düşmeyen ilim-bilim uğraşısının bizzat kendisi bile İslam açısından en üstün ibadetlerden sayılmıştır. İşte bunlardan birkaç örnek:

Resulullah (s.a.a): “*En üstün ibadet ilim öğrenmektir.*” (Mehecetü'l-Beyza, c.1, s.159)

Resulullah (s.a.a): “*İlim ile birlikte uyumak, cahillikle birlikte (uyanık kalıp) namaz kılmaktan daha hayırlıdır.*” (Münyetü'l-Mürîd, s.104)

Resulullah (s.a.a): “*Adaletle yöneten bir yöneticinin bir saat yöneticiliği bir abidin (ibadet edicinin) yetmiş yıl ibadetinden daha üstündür!*” (El-Kâfi, c.7, s.174)

Resulullah (s.a.a): “*İbadet on kısımdır ki onun dokuz kısmı helal rızık peşinde olmaktadır.*” (Biharü'l-Envâr, c.103, s.18)

Hz. Cebrail (a.s) Resulullah'a (s.a.a) hitaben şöyle demiştir: “*Ey Muhammed! Eğer bizim ibadetimiz yeryüzünde olsaydı, ibadet olarak üç şeyi yapardık: “İnsanların su ihtiyacını karşılamak, (geçimini sağlamakta zorlanan) kalabalık ailelere yardım etmek ve (insanların) günahlarını örtüp (açığa çıkarmamak).”*” (Tenbihü'l-Havâtir, c.1, s.39)

Hz. Ali (a.s): “*Güzel-yumuşak konuşmak ve her kese selam vermek ibadet sayılır.*” (Gurerü'l-Hikem Hadis: 3421)

Hz. Ali (a.s): “*Alçak gönüllü ol; zira bu en büyük ibadetlerdendir.*” (Biharü'l-Envâr, c.72, s.119)

İmam Cafer Sâdık (a.s): “*Bir Müslümanın diğer bir Müslümanın ihtiyacını gidermek için hareket etmesi, Kâbe etrafında yapılan yetmiş tavaftan daha hayırlıdır!*” (El-İhtisâs, s.21)

Resulullah (s.a.a): “*Âlime-bilgine bakmak ibadettir; adaletli bir yöneticiye bakmak ibadettir; anne-babaya sevgi, şefkat ve merhametle bakmak ibadettir; Allah için sevdiğin bir kardeşinin yüzüne bakmak ibadettir.*” (el-Emâli, Tusî, 454)

Hz. Ali (a.s): “*(Kötü) alışkanlığı yenmek, en güzel ibadetlerdendir.*” (Gurerü'l-Hikem Hadis: 2873)

Esasen İslam açısından yaratılış hedefine uygun yaşamak, yaratıcının o hedefe doğru açtığı yoldan yürümek, insanın kendisinin ve başkalarının ebedi saadetine yardımcı

olacak her söylem ve eylemi bir ibadet olarak algılanmıştır. Bu yüzden akıllı bir insan isterse ve ilahi plan çerçevesinde bir hayat yaşamaya azmederse 24 saatini ve dolayısıyla bütün hayatını ibadete dönüştürebilir! Yani yemesi, içmesi, uyuması bile onun için ibadete dönüşür.

Ayrıca bunlar hiç mi Kur'an'ı okumamışlar? Kur'an sadece ibadetten mi bahsetmektedir? Kur'an bir hayat kitabıdır ve hayatın her alanıyla ilgili öğretilere, direktiflere sahiptir. Kur'an'ın sosyal ve siyasal konularla ilgili direktifleri ibadet konularından az değildir. Demek ki insan birileri tarafından şartlandı mı en bariz şeyleri dahi görmekten aciz kalıyor. Düşünmeyi kendileri için en büyük meziyet olarak görenler, bu kadar açık şeyleri dahi düşünüp algılamaktan aciz kalıyorlar. Ne diyelim Allah akıl, fikir, gerçek anlamda düşünme kabiliyeti, insaf ve ızan versin herkese.

8- Dinde genellikle karşıt görüşlerin sonucunda savaş çıkar; bilimde tezler sunularak en geçerli sonuç kabul edilir.

Cevap: Kur'an hiçbir zaman karşıt görüşlerin ortaya konmasına engel olmamış, tam tersine daima yüksek sesle muhaliflerine “*Deki eğer doğru diyorsanız, kanutlarınızı getirin.*” (Bakara, 111) diye haykırmıştır.

Yukarıda da verdiğimiz şu ayet de bu iddianın tutarsızlığının bir başka delilidir:

“... O halde kullarımı müjdele! (Onlar ki) Sözü dinleyip de onun en güzeline uyarlar; işte onlar Allah'ın hidayete erdirdiği kimselerdir. İşte onlar halis akıl sahiplerinin ta kendileridir.” (Zümer-17-18)

Açık bir şekilde sözleri, “*İddiaları dinle ve akıl mantık kıstasıyla onların içinden en güzel olanı seç ve ona uy.*” diyor. Allah aşkına

onların iddia ettikleri ile bu Kur'anî düsturun yakından uzaktan bir benzerliği var mı?

Peki, İslam tarihinde hiç savaş çıkmamış mı? Elbette çıkmıştır. Ama bunun sebebi kesinlikle onların iddia ettiği gibi değil, başka şeylerdi ki bunlardan bir kısmına yukarıda kısaca değinmiştik.

Sonra dünya tarihinde hem geçmişte hem de günümüzde sayısız savaşlar yaşanmaktadır. Peki, bunların hepsi dindarlar tarafından mı çıkarılmıştır?

Bu savaşların kahir çoğunluğu, özellikle günümüz dünyasında güya bilimin ve medeniyetin beşiği olarak gördükleri batı tarafından ve dinle de hiçbir alakası olmayan, hatta tamamen dinden kendilerini soyutlamış ve bilimden, teknolojiden, bilim adamlarından beslenen kesimler, devletler ve güçler tarafından çıkarılmaktadır. Onlara bu imkânları sağlayan ve gün geçtikçe geliştirdikleri silahları icat edip hizmetlerine sunanlar cahil cühela takımı veya dindarlar mı, yoksa şöyle veya böyle bahsettiğiniz bilimin mürekkebinin yalamış insanlar, bilim adamları ve bilim merkezleri mi?

9- Din insanları her zaman geriye itmiştir. Bilimse ileriye atılan adımlar bütünüdür.

Cevap: Din derken, ortaçağ Hıristiyanlığını kastediyorsa veya din adına ortaya atılan sahtekârları ve sahtekârlıkları kastediyorsa buna elbette bir diyeceğimiz yoktur. Ama o zaman da bunu genelleştirip adı din olan her şeyi buna dâhil etmeleri doğru olmaz. Her halükarda başta da söylediğimiz gibi biz öz Muhammedi İslam'ı ve onun Ehl-i Beyt'inin temsil ettiği İslam'ı savunmaktayız. Dolayısıyla bu noktadan hareketle ve yukarıdaki açıklamaları da dikkate alarak bu iddiayı bağnazca, bilgisizce veya kasıtlı

ve delilsiz bir algı yaratma çabası olarak görüyor ve cevap vermeye gereği duymuyoruz.

10- Dinde mantık aranmaz (ararsan dinden çıkarsın); bilimse mantığın dışında olan bir şeyi kabul etmez...

Cevap: Bir başka temelsiz iddia daha. Allah-u Teâla'nın sıfatlarından birisinin HEKİM olduğuna inanan dindar bir kimse, O'nun yaptığı her işin, verdiği her emir veya sakındırdığı her yasağın, kısacası her türlü tasarrufunun mutlaka hikmet ve mantığa dayalı gerekçesi veya gerekçeleri olduğuna inanır. Bu gerekçelerin bazıları bize açıklanmış, bazısının ise bizim bizzat kendimizin kafamızı yorarak onları keşfetmemiz istenmiştir. Bazıları zamana yayılarak insanların düşünce, akletme sürecinde, ilim, tecrübe ve keşiflerin ilerlemesiyle tedrici olarak ortaya çıkması amaçlanmıştır. Bir tane ayet veya hadis gösterin ki orada dinde mantık aranmaz desin. Mantık arayan dinden çıkar desin. Öyle olsaydı yukarıda örneklerini verdiğimiz onlarca ayette düşünmeye, akletmeye davet eder miydi?

Elbette biz kendimizden bir mantık ve gerekçe türetir ve ona dayalı bir ön yargıyla dini öğretilere yaklaşır ve bizim indi mantığımıza ters düşeni külliyen mantıksız adedersek, bunun kendisi mantıksız bir davranış olur. Zira birçok konuda birileri bir şeyi tamamen mantıklı bulurken, diğer birileri onu mantıksız olarak görüyor. Bunu günlük hayatımızda sık sık yaşamakta ve görmekteyiz. Bu yüzden bütün akıllı insanların istisnasız mantıklı bulunduğu bir şeye ters düşeni ancak mantıksız olarak addetmek mantıklı olur. Örneğin anormal olmayan bütün insanlar adaleti iyi, zulmü ise kötü olarak addetmektedirler. Dolayısıyla bir şey adalet ilkesine uygun olursa iyi ve mantıklı, uymazsa kötü ve mantıksızdır denilebilir.

Bazen de bir söylem ve eylemin arka planını bilmeyen, onun bütün yönlerinden ve gerekçelerinden haberdar olmayan bir kimse de ilk bakışta onu mantıksız bulabilir. Ama bunlardan haberdar olan birisi onu gayet mantıklı görebilir. Örneğin bir kimse birisinin ayağının kangren olduğundan haberdar değilse, doktorun onun ayağını kesmeye yeltenmesini mantıksız ve zulüm olarak görür. Ama bundan haberdar olan ve ne kadar tehlikeli olduğunu bilen birisi, tam tersini zulüm olarak addeder.

Deistlerin Bazı Eleştirileri ve Cevapları

Şimdi Deistlerin bazı eleştirilerini zikredip elimizden geldiği kadar cevaplamaya gayret edeceğiz. Ancak önce birkaç hususa değinmekte fayda var.

1- Eleştiri olarak ortaya atılan bu sözler asırlardır Oryantalistler, Hristiyanlar, Ateistler, kısacası şu veya bu sebeple İslam'a düşmanlık besleyen kimselerin temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtup ileri sürdüğü ve muhakkik âlimlerimiz tarafından geniş cevaplar verildiği şeylerdir. Yani anlayacağınız yeni keşfedilmiş şeyler değildir!

2- Bu adamların (saf ve bilgisiz bazı gençler istisna) amacı aslında araştırıp da gerçekten İslam'ın bunlara cevabının ne olduğunu öğrenmek değil, yanlış algılar oluşturarak İslam'ı karalama ve dünya halklarında İslamofobi oluşturma ve bu yolla Emperyal güçlerin ve Şeytani emelleri ve planlarının en büyük potansiyel engelini bertaraf etmektir. Ben şundan adım gibi eminim ki bu eleştirileri ileri sürenler, bir kere olsun bunlara verilen cevapları ilgili kaynaklardan merak edip de ciddi bir şekilde araştırmış veya okumuş değillerdir. Ya da okusalar ve mantıklı cevaplarını görseler bile hedef başka olduğu için görmezden gelmişlerdir.

3- Bu eleştirilerin bazısı bazı mezheplerin düşünceleri veya naklettikleri (bize göre uydurma) rivayetlere göre haklılık payı taşıyabilir. Ancak biz bundan sorumlu değiliz ve cevaplarımızda Ehlibeyt mektebi ve kaynakları esas alınmıştır.

4- Bir eleştiri de bu gibi iddiaları gördüğünde hemen telaşa kapılıp bunları sağa sola gönderen ve âlimlerimizden cevap bekleyen kardeşlerimizdir. Hâlbuki bu eleştirilerin tamamına yakını yayımlanan kaynaklarımızda fazlasıyla cevaplandığı gibi bu fakir de yıllar önce Kevser Sitesinde bunlara geniş cevaplar vermiştir. Ama maalesef gençlerimizde okuma ve araştırma azmi zayıf olduğu için önlerine hazır ve aperiatif şeyler istiyorlar.

Şimdi gelelim yazının tahliline:

Yazıyı yazan, Taliban grubunu eleştiren Müslümanları muhatap alarak, “Sizin onları eleştirme ve onlara kızma hakkınız yoktur. Eleştirilmesi gereken birisi varsa, bu bizzat İslam ve Kur’an’ın kendisidir. Zira onların referansı İslam öğretileri ve Kur’an ayetleridir. Hatta onlar sizden daha iyi Müslümandırlar!” diyerek aklınca eleştirileri oklarını direk İslam’a ve Kur’an’a yönlendirmiş ve bu eleştirilerine ayetlerden deliller göstermeye çalışmıştır. Şimdi biiznillah değerlendirmeye çalışalım.

Diyor ki:

Adamlar (Taliban Grubu) namaz kılıyor mu? Kılıyor. Oruç tutuyor mu? Tutuyor. Hacca gidiyor mu? Gidiyor. Kelime-i şehadet getiriyor mu? Getiriyor. Zekât veriyor mu? Veriyor. Kur’an okuyor mu? Okuyor. Sakal bırakıyor mu? Bırakıyor. Şalvar, sank, cübbe, uzun elbise, terlik giyiyor mu? Giyiyor. Bunların hepsi dine uygun mu? Uygun. (O zaman niye kızılıyorsunuz onlara...)

Cevap: Bazılarının farz değil sünnet bile olduğu ispatlanmayan dinin zahiri hükümlerini alıp ihtiyat edilmesi gereken en hassas konularda (zulüm, haksızlık, adam öldürme gibi) fütursuz ve frensiz davranan basiret ve feraset yoksunu ahmaklar yığınının uygulamalarından hareketle İslam’ı suçlamak da en az onlarınkı kadar ahmaklık olsa gerek. Tıpkı Hz. Ali’nin zamanında bir takım zahiri ahkâm ve sünnetlere sıkı sıkıya bağlılık gösterdikleri halde en hassas ve tehlikeli konularda ahmakça davranıp insanları sudan bahanelerle vahşice öldürmekten çekinmeyen, Hz. Ali gibi ilim ve adalet tim-sali birisine savaş açıp binlerce insanın karnına giren hariciler gibi... Böyle birilerinin söylem ve eylemleri üzerinden İslam’ı karalamaya çalışmak en basit tabiriyle cehaletin bir ürünüdür.

Sonra şöyle devam ediyor:

- O zaman bu adamlara niye kızılıyorsunuz?

- Kadınların sokağa çıkmalarına karşıyorlar...

Peki, kitapta, kadınların sokağa çıkmalarına karşılamak var mı? Var..

Ahzab/33; **“Evlerinizde oturun ve daha önce Câhiliye döneminde olduğu gibi açılıp saçılmayın, namazı güzelce kılın, zekâtı verin, Allah’a ve Resulü’ne itaat edin. Ey peygamber ailesi! Allah sizi sadece günah kirlerinden arındırmak ve sizi tertemiz yapmak istiyor.”**

Cevap: Bu eleştirilerin temelinde cehalet ya da garaz var dediysek boşuna demedik. Evvela verdikleri ayet sadece Resulullah’ın hanımlarıyla alakalıdır. Ayetin devamına ve gerisine dikkat eden herkes bunu görür. Saniyen bu dışarıya çıkmama olayı herhangi bir toplumsal eyleme öncülük yapmama meselesidir. Zira şeytani niyetler taşıyan birileri

onlardan bu niyetleri doğrultusunda yararlanabilir ve böylece İslam ve Resulullah'ı zan altında bırakabilirlerdi. Nitekim bu İlahi direktife uymayan Resulullah'ın zevcesi Aişe Müslümanların ittifakla seçtiği halife olan Hz. Ali'ye karşı savaşa sürüklenip büyük bir fitnenin içinde kendisini bulmuş ve vuku bulan savaşta binlerce Müslümanın kamı dökülmüştür.

Yoksa Resulullah'ın hanımlarının bile şahsi ve ailevi işler için dışarıya çıkmasında hiçbir beis görülmemiş ve kimse (zamanın halifeleri bile) buna engel olmamışlardır. Kaldı ki biz-zat Resulullah'ın zamanında kadınlar birçok sosyal faaliyetlere katılıyordu ve başta Allah Resulü olmak üzere kimse buna engel olmuyordu. Camide cemaat namazlarına ve ilim sohbetlerine katılma, hatta cihad meydanlarına kadar gidip cephe arkasında İslam mücahitlerini tedavi etme vb. faaliyetlere iştirak ediyorlardı. Ne var ki katıldıkları bütün sosyal faaliyetlerde belli sınırlara riayet etme şartıyla... Kısacası hiçbir sağlam kaynaktan Allah Resulü'nün kadınların dışarıya çıkmasına engel olduğuna dair bir delil gösterilemez.

Şöyle devam ediyor:

- Başka niye kızılıyorsunuz?
- Hak konusunda kadınları erkeklerle eşit tutmuyorlar...

Peki, kitapta, kadınlarla erkekleri eşit tutmamak var mı? Var..

Nisa/11; **“Allah size, çocuklarımız hakkında, erkeğe iki kadın payı kadar vermenizi emreder.”**

Cevap: Büyük İslam âlimi Allame Tabatabaî'nin söylediği gibi aslında illa da bir ayrımcılık aranıyorsa, miras konusunda kadınların lehine pozitif bir ayrımcılık yapılmıştır, erkeklerin değil. Sebebine gelince erkekler (miras da dâhil) kazandıklarının hepsini

eşlerine ve çocuklarına harcamaktadırlar. Zira İslam aileyi geçindirme sorumluluğunu erkeğin boynuna yüklemiştir ve kadının bu konuda hiçbir sorumluluğu söz konusu değildir. Bu yüzden erkeklerin yükünü hafifletmek için onlara mirastan iki pay vermiştir. Ancak kadında durum böyle değildir ve aldığı miras tabiri caizse onun cep harçlığıdır ve istediği yerde serbestçe harcayabilir ve erkeğin buna asla müdahale hakkı yoktur. Hatta kadın evde çalışmaya (yemek, temizlik ve çocuk bakımı gibi) mecbur değildir. Hatta isterse bu yaptıklarına karşılık eşinden ücret bile talep edebilir. Elbette kadın hür iradesiyle ve severek bu işleri yaparsa, ne ala ve bu hizmetleri yaptığı da büyük sevaplar alacağı vaat edilmiştir. Gördüğümüz gibi cehalet ya da garaz ve maraz insana nasıl doğruları ters yüz edebiliyor!

Şöyle devam ediyor:

Başka..? Din için cihad adı altında insan öldürüyorlar..

Peki, kitapta cihadı emreden ayet var mı? Var... Bir çırpıda 16 tane buldum; Nisa 74-84-89-95, Enfal 72, Tevbe 19-20-41 ve 44, Hac 78, Furkan 52, Ankebut 6-69, Hucurat 15, Bakara 216, Ali İmran 157..

2 tanesini açayım;

Nisa/74 - **“O halde geçici dünya hayatını, ebedî ahiret hayatı karşılığında satacak olanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Her kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse, her iki durumda da biz ona yarın pek büyük bir mükâfat vereceğiz.”**

Nisa/89 - **“Onlar, küfür işledikleri gibi, sizin de küfür işleyip kendileriyle bir olmanızı arzu ettiler. Onun için, onlar Allah yolunda hicret edinceye kadar içlerinden dost edinmeyin. Eğer bundan yüz**

çevirirlerse onları yakalayın ve bulduğunuz yerde öldürün; Onlardan ne bir dost, ne de bir yardımcı edinmeyin.”

Cevap: İslam’da ve Kur’an’da cihad ve savaş hükümlerinin varlığında şüphe yok. Ancak İslam sebepsiz veya zorbalık yapma amacıyla kimseye savaş açmaz. İslam’ın hedefi adaletsizlik ve haksızlıkla mücadele etmektir. Bu yüzden bir şahıs veya grup veya güç sahibi zulüm ve haksızlık yapıyorsa veya insanların hak ve hakikatle buluşmasına engel oluyorsa, onların önünü almaya çalışmak İslami olmaktan öte bir insanlık vazifesidir. Kısacası Müslüman’ın ve İslami hâkimiyetin görevi İslam’dan aldığı ilhamla insanları doğrularla buluşturmak, doğruları tebliğ etmektir. Ancak ne kendi doğrularını insanlara zorla dayatır ne de başkalarının kendi düşüncelerini zorla dayatmasına izin verir.

Özetlemek gerekirse, İslam’ın yaptığı savaşlar ya kendisine yapılan saldırı ve zorbalıklara karşı savunma amaçlı savaşlardır, ya da başkalarına yapılan zulüm ve haksızlıkları önleme ve hak ve hakikatin ortaya çıkmasına karşı yapılan engellemeleri önlemek amacıyla yapılan savaşlardır. Kur’an ayetlerinde savaş ve kâfirlere, müşriklere karşı koyma ile ilgili ayetlerin hepsinin altında yatan sebep ve mantık bundan başka bir şey değildir.

Örnek olarak birkaç ayet verip geçelim:

“Size ne oldu da Allah ve “Ey Rabbimiz! Halkı zalim olan bu şehirden bizi çıkar, bize kendi katından bir veli (koruyucu ve yönetici) ver ve bize kendi katından bir yardımcı ver.” diyen müstaz’af (ezilmiş) erkek, kadın ve çocukların yolunda savaşmıyorsunuz?!”¹

“Allah, din hakkında sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik etmenizi ve adaletli davranmanızı yasaklamıyor. Allah, adaletli davrananları sever. * Allah, yalnız din hakkında sizinle savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkaran ve çıkarılmanıza destek olanları dost edinmeyi size yasaklıyor. Kim onlarla dost olursa, işte onlar, zalimlerdir.”²

“Sizinle savaşanlarla Allah yolunda savaşın; (fakat) haddi aşmayın (haksız yere kimseye saldırmayın). Allah, haddi aşanları sevmez. * Onları (müşrikleri) yakaladığımız yerde öldürün ve sizi çıkardıkları yerden (Mekke’den) siz de onları çıkarın. Fitne çıkarmak (Allah’a şirk koşmak ve müminlere işkence edip yurtlarından çıkarmak), adam öldürmekten daha kötüdür. Onlar, Mescidü’l Haram’da sizinle savaşmadıkça siz de onlarla orada savaşmayın. Sizinle (orada) savaşarlarsa, onları öldürün. İşte kâfirlerin cezası böyledir. * Eğer (sizinle savaşmaktan ve haksızlık yapmaktan) vazgeçerlerse, (onları affedin;) şüphesiz, Allah affeden ve sürekli merhamet edendir.”³

“Kendilerine savaş açılanlara, zulme uğradıkları için cihad izni verildi. Kuşkusuz, Allah onları zafere ulaşturmaya kadirdir. * Onlar, sadece “Rabbimiz Allah’tır.” demeleri yüzünden haksız yere yurtlarından çıkarıldılar. Allah, insanlardan bir kısmını diğer bir kısmı ile defetmesiydi, içinde bol bol Allah’ın ismi anılan manastırlar, kiliseler, havralar ve mescitler yıkılıp giderdi. Allah, kendisine yardım edene mutlaka yardım eder. Allah, güçlüdür ve üstündür.”⁴

¹ Nisa, 75

² Mümtehine, 8-9

³ Bakara, 190-193

⁴ Hac, 39-40

Akıl, mantık, insaf ve ızan sahibi herkes, bu ayetleri dikkatle incelediğinde yukarıda cihad hakkında söylediklerimizi bunlarda ve benzeri ayetlerde açık bir şekilde bulabilir. Aynı şekilde Resulullah'ın, Hz. Ali ve Ehlibeyt'in yaptığı savaşları ve bununla ilgili bilgi ve belgeleri yakından incelerse bu gerçekleri görebilir.

Elbette Resulullah'tan sonra birileri din adına başka hedeflerle savaşlar yapmış ve İslam'ın ruhuna ve hedeflerine aykırı tutum ve davranışlar sergilemiş, hatta kendi dindeşlerine bile sudan bahaneler veya yanlış din anlayışıyla acımamış ve nice zulüm ve cinayetlere imza atmışlarsa bu onların suçu ve günahıdır, İslam'ın değil. İster tarihte ister günümüzde bunun örneklerine sık sık rastlamak mümkündür.

Devam ediyor:

- Başka niye kızyorsunuz?
- Kadınlara kuma, cariyeye muamelesi yapıyorlar..

Peki, kitap, kadınları kumalığa, cariyeliğe uygun görür mü? Görür..

Nisa/3: "Eğer yetim kızlar konusunda adaleti yerine getiremeyeceğinizden korkarsanız, bu durumda, onlarla değil size helal olan başka kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikâhlayın. Şayet adaleti sağlamaktan korkarsanız, o zaman bir eş ya da sağ ellerinizin malik olduğu cariyeye ile yetinin."

Cevap: Çok evlilik konusunda büyük Ehlibeyt âlimi Allame Tabatabaî'nin benzer bir soruya verdiği cevapla yetiniyorum; şöyle diyor:

"Evvla şunu bilmemiz gerekir ki, İslam dini çok evliliği meydana getirmemiş, sadece

erkeğin dördü geçmemek şartıyla birden fazla kadınla evlenmesine müsaade etmiştir; o da onlar arasında adalet ve eşitliği sağlayabileceği durumda. Böyle bir hüküm için de uygun bir ortamın olması gerekiyor; yani eğer kadınların sayısı az olur ve erkeklerin de birçoğu çok evliliğe yönelir de toplumun düzeni tehlikeye girerse, o zaman durum değişir. Erkekler açısından durum açıktır, çünkü aile için ev geçim masraflarını temin etmek erkeğin görevidir. Ayrıca çok evlilikte adalet de şart koşulmuştur; bunu ise ancak sayılı kişiler uygulayabilir. Diğer taraftan da tabiatla konulan ilahi düzen ve dış etkenler, aynı anda evlenmeye müsait erkekten daha fazla evlenmeye müsait kadın meydana getirmektedir.

Eğer belli bir yılı başlangıç olarak belirleyip her yıl eşit sayıda dünyaya gelen erkek ve kız bebeklerin sayısını karşılaştıracak olursak, on altı yıl sonra evlenme çağına gelen kızların evlenme çağındaki erkeklerin yedi katı olduğunu görürüz, yirminci yılda kızların sayısı erkeklerin sayısı 11-5 oranında olur, yirmi beşinci yılda 16-10 oranını bulur; bu durumda çok evlilik yapan erkeklerin sayısını beşte bir olarak kabul etsek erkeklerin yüzde sekizi tek eşli, yüzde yirmisi dört eşli ve otuzuncu yılda ise erkeklerin yüzde yirmisi üç eşli olacaktır. Dolayısıyla olağan üstü bir durum olmadığı müddetçe, sürekli evliliğe müsait kadın sayısı erkek sayısından fazla olacaktır.

Ayrıca, kadının ömrü erkekten fazladır ve toplumda dul kadınların sayısı eşini kaybeden erkeklerden daha fazladır. Yine hayatını kaybeden erkeklerin sayısı kadınlara oranla çok daha fazladır; özellikle önemli ve büyük savaşların ağır kayıpları buna tanıklıktır. Bu son birkaç yıl içerisinde (maka- lenin yazıldığı tarihe nazaran kırk yıldan fazla bir süre önce) gazete ve dergilerde Alman kadınlar topluluğunun devletten,

kocası olmayan kadınların ihtiyaçlarının giderilmesi için defalarca İslam'ın çok evlilik kanununu Almanya'da uygulanmasını istediklerini, fakat hükümetin kilisenin muhalefeti nedeniyle bu isteği reddettiğini okumuşsunuzdur.

Diğer taraftan, kadınların çok evliliğe karşı çıkmaları doğal içgüdüsel bir duyguya dayanmamaktadır; çünkü iki, üç ve dört evlilik yapan erkekler kadınlarla zorla evlenmemekteler ve erkeğin ikinci, üçüncü ve dördüncü eşi olan kadınlar da gökten indirilmedikleri gibi yerden de bitmemişlerdir; onlar da normal kadınlardır. Yüzlerce ve binlerce yıl birçok millette uygulanan bu gelenek o milletlerde ne garizi fesat meydana getirmiş ve ne de kadın kılığına sebep olmuştur.”

Kölelik, cariyelik konusuna gelince bu konuda aşağıdaki noktalara dikkat etmek gerekir:

Cahiliyet zamanında bulunan köleliğe (ki zorbalanın, zulüm ve zorbalığa dayanarak insanları ezip, mallarını gasp ediyor, kendilerini öldürüyor veya kendileriyle birlikte çocukluk çocuklarını köle ediniyorlardı, evet) bu tür köleliğe İslam baştan karşı çıkmış ve zaten ana hedeflerinden birisini de insanları bu tür köleliklerinden kurtarma olarak belirlemişti. Ama İslam'da teyit edilen bir kölelik vardır ki o da İslam'a karşı savaşan ve onların hayatına kastetmiş kâfirlerden alınan esirlerle alakalıdır.

Alınan bu esirlerin ne yapılmasıyla ilgili birkaç alternatif akla gelebilir:

1- Hepsini serbest bırakalım.

Bu doğru bir karar olabilir mi? Açık-tır ki hayır. Çünkü geri dönüp tekrar küfür cephesini güçlendirir ve yeni savaşların zeminini hazırlarlar.

2- Hepsini öldürelim.

Bunun da doğru olmadığı ortadadır. Zira İslam'da savaş ve adam öldürme aslı bir hüküm ve birincil bir hedef değil, zaruret ve mecburiyetten kaynaklanan ikincil bir hükümdür. İslam'ın birinci hedefi insanları ıslah etmek ve hidayet etmek ve kurtarmaktır. Ama bazen bunu hiçbir yolla gerçekleştirmek mümkün olmuyor. Ve kanserli veya kangren olmuş bir organ gibi diğer organların selameti için kesilip atılması zaruret haline geliyor. Ama bu zaruret bertaraf olduktan sonra, İslam kanların ve canların korunmasına son derece önem vermiştir. Alınan esirlerde de tehlike bertaraf edildiği için artık öldürmeye bir gerekçe kalmıyor. Ayrıca onları ıslah ve hidayet etme imkânı da vardır.

3- Müslümanlığını ilan edenleri serbest bırakıp diğerlerini öldürelim.

Bu doğru olabilir mi? Yine cevabı hayırdır. Çünkü can havliyle zahirde de olsa, “İman ettim.” deyip, kurtulduktan sonra tekrar İslam için potansiyel tehlike oluşturma ihtimali son derece yüksektir. Dolayısıyla hiçbir akıllı yönetici bunu yapmaz.

4- Bazı devletlerin yaptığı gibi, esir kamp-ları oluşturalım.

Bu da en azından her yönden makul ve mantıklı bir seçenek olmayabilir. Zira İslam devletinin maddi ve mali imkânlarının onlara harcanacağı ve beytûlmala küçümsenmeyecek derecede zarar vereceği açıktır. Açıklamaya gerek olmayan başka bir takım mah-zurlarla birlikte.

5- Bir tek alternatif kalıyor ki o da İslam'ın öngördüğü ve açıklanacağı üzere en makul ve mantıklı seçenektir.

Evet, İslam'da bu esirlerin Müslümanlar arasında paylaşılıp, onlara köle ve hizmetçi

olarak verilmesi öngörülmüştür. Bununla birkaç şey hedeflenmiştir:

a) İslam'a karşı savaşan o azgunların küfür ve düşmanlıklarının zillet ve ezikliğini hissetmeleri...

b) İslam için fedakârlık yapan Müslümanlara hizmet etmelerinin sağlanması...

c) İslam hükümetinin bütçesine artı bir yükün yüklenmemesi...

d) Hepsinden önemlisi Müslümanların elinde, yavaş yavaş eğitilip, İslam'la ve İslam'ın gerçekleri ve güzellikleriyle tabii olarak tanıştırılmalarının sağlanması...

Öte yandan onların tedrici ve zaman aşamasında serbest kalmalarını sağlamak için İslam çeşitli tedbirler düşünmüştür ki bunlar da İslam'ın başlı başına, insanları köleleştirme ve kölelik diye bir kurumu tesis etme gibi bir hedefinin olmadığını, zarureten hâsıl olan bir olumsuzluğu gidermek için böyle bir yöntemi seçtiğini göstermektedir.

Evet, İslam, esasen köle azad etmeyi en fazileti amellerden birisi olarak addetmiştir. Ayrıca işlenen birçok günah ve hatalarda ceza ve kefaret olarak köle azat etmeyi kararlaştırmıştır.

Şunu da unutmamak gerekir ki zarureten adı köle bile olsa, İslam, köle sahiplerine onlara insanca davranmaları ve zulüm ve haksızlık yapmamaları için de bir hayli direktif vermiştir.

Yine şöyle devam ediyor:

- Başka niye kızılıyorsunuz?
- Küçük yaştaki kızlarla evleniyorlar..

Peki, kitapta küçük yaştaki kızların evlenmesi yasak mı? Değil...

Haksızlık etmemek adına belirteyim... Kaynaklarda yaş sayısal olarak belirtilmemiş... Buluş çağı diyor. Bugün, Türkiye hariç bütün İslam ülkelerinde kızlar adet görmeye başladıktan sonra, duruma göre (9 yaşından başlamak üzere 10,11,12,13 yaşlarında) küçük sayılacak yaşta nikahlanmaktadır. Türkiye'de evlilik yaşı kanuni olarak 18'dir. (Kanuna rağmen, kızlarını imam nikâhıyla dinin verdiği yetkiyle gizlice evlendirenler vardır.)

Cevap: İslam âlimleri evlenecek kimse-lerde iki şeyin şart olduğunu söylemişlerdir: Birincisi buluş, ikincisi rüşd (reşitlik).

Buluş, cinselliğe ve doğurganlığa müsait olmak, rüşd ise hayatını yönetebilme kabiliyet ve yetisinden ibarettir. Peki, İslam âlimleri Kur'an'ın neresinden çıkıyorlar bunu? Eleştiri sahibinin verdiği ayetten iki ayet sonrasındaki ayette (Nisa, 6) şöyle geçiyor:

“Yetimleri (olgunluğa erişip erişmediklerini bilmek için) deneyin; evlenme çağına eriştiklerinde onlarda akıl yönünden olgunluk belirtilerini görürseniz, mallarını kendilerine verin...”⁵

Bu ayet gerçi yetimler hakkındadır, ama içinde belirtilen ölçüler herkes için geçerlidir. Yani bir malı yönetmek için buluş ve rüşd-olgunluk çağına ulaşmak şart ise, bir insanın hayatını ve tabiri caizse bütün varlığını yönetmesi için şart olmaması mümkün mü?

Yani iddia edildiği gibi sadece yaş ölçütü değildir, başka kıstaslar da vardır, ayrıca kadının rızası zorunludur, cahil toplumlardaki zorba adet ve uygulamaları İslam'a yüklemek de bir cehalet ürünü olsa gerek.

Devam ediyor yazmaya:

⁵ Nisa, 6

- Başka... ?

- Kadınlara şiddet uygulayıp, söz hakkı tanımıyorlar...

Peki, bu kitaba uygun mu? Aşağıdaki ayete göre evet...

Nisa/34; “Allah’ın kimini kimine üstün kılmasından ötürü ve erkeklerin, mallarından sarfetmelerinden dolayı erkekler kadınlar üzerine hâkimdirler. İyi kadınlar, gönülden boyun eğenler ve Allah’ın korunmasını emrettiğini, kocasının bulunmadığı zaman da koruyanlardır. Başkaldırmalarından endişelendiğiniz kadınlara öğüt verin, yataklarında onları yalnız bırakın, nihayet dövün. Size itaat ediyorsa aleyhlerine yol aramayın. Doğrusu Allah Yüce’dir, Büyük’tür.”

Siz hiç, kutsal diye tabir edilen herhangi bir kitapta, “kadınları dövme yasaktır, günahtır” diye bir ayete rastladınız mı?

Ya da İslam coğrafyasında (bulduğumuz çağ hariç) tarih boyunca, eşini dövdü diye bir erkeğin ceza aldığını duydunuz mu, gördünüz mü, herhangi bir kaynaktan okudunuz mu?

Cevap: Nisa suresi 34. ayet İslam düşmanlarının veya cahil insanların sıkça suistimal ettiği ve İslam’ı karalama vesilesi kıldığı bir konudur.

Bu ayette eleştiri konusu yapılan iki husus vardır:

- a) Erkeklerin kadınlardan üstün kılınışı,
- b) Kadınları dövme meselesi.

Bu ayette belirtilen üstünlükten maksat yaratılış itibarıyla manevi bir üstünlük değildir. Zira maneviyat ruhla alakalıdır ve ruh ne kadındır ne de erkek. Dolayısıyla manevi

ilerlemede hiç birisine bir sınır koyulmamıştır ve herkesin çabası ölçüsünde ilerleme ve tekâmül etme imkânı vardır. Bu konuda şu ayet yeteri kadar açıktır:

“Şüphe yok ki Müslüman erkeklerle Müslüman kadınlar, mümin erkeklerle mümin kadınlar, itaat eden erkeklerle itaat eden kadınlar, sadık erkeklerle sadık kadınlar, sabreden erkeklerle sabreden kadınlar, mütevazı erkeklerle mütevazı kadınlar, sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkeklerle oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkeklerle ırzlarını koruyan kadınlar, Allah’ı çok zikreden erkeklerle Allah’ı çok zikreden kadınlar var ya, işte onlar için Allah bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.”⁶

Görüldüğü gibi manevi hususlarda Kur’an-ı Kerim kadın ve erkeğe eşit bir muameleline söz konusu olduğunu çok net bir biçimde ortaya koymuştur.

Evet, Nisa suresinin 34. ayetinde bahsedilen üstünlükten maksat ayetin başında zikredilen yöneticilik hususunda erkekteki tabii ve yaratılıştan gelen özelliklerinin daha elverişli ve uygun olduğudur. Zira yöneticilik taakkul ve tedbir isteyen bir sorumluluktur ve duygusallıkla bağdaşmaz. Yaratılış itibarıyla hayatın düzene girmesi için ve kadının üzerindeki sorumlulukları (ki bunların da başında annelik ve çocuk eğitimi geliyor) daha iyi yerine getirebilmesi için onda duygusallık, şefkat ve merhamet boyutunun daha güçlü olması gerekir. Eğer kadınlar da erkekler gibi olsaydı hayat çekilmez olurdu. Öbür taraftan erkekler de kadınlar kadar duygusal olsalardı, yönetim işini layıkıyla yürütemezlerdi. Yine Allah-u Teâla aileyi geçindirme

⁶ Ahzab, 35

sorumluluğunu da erkeğin üzerine yüklediği için, yönetimde nihai söz sahibi olmayı erkeğe vermiştir, zira bu ikisi birbirine daha uygun düşer.

Dövme konusuna gelince, hadislerden de anlaşıldığı üzere, aslında bu konu daha çok sembolik bir uygulamadır. Zaten ayette de “Eğer itaat ederlerse (inatlarından vazgeçerlerse), artık onlara taşkınlık-haksızlık yapmayın.” Buyurmaktadır. Bahsi geçen hadislerden bir örnek:

İmam Muhammed Bâkır (a.s) ayette geçen “Vurma”nın keyfiyeti hakkında ““Maksat misvak çubuğuyla vurmaktır!” buyurmuştur. Düşünün misvak çubuğuyla vurmanın sembolik olmaktan öte bir açıklaması olabilir mi?

Ayrıca eğer böyle olmasaydı ve erkeğe istediği zaman istediği şekilde eşini dövme hakkı verilmiş olsaydı aşağıdaki hadislerin bir anlamı kalır mıydı?:

Resulullah (s.a.a): “Kadınlara ancak değerli kimse saygı gösterir ve onları ancak âdi kimseler aşağılar.”

Resulullah (s.a.a): “Sizden birisi bir kadını eş olarak seçer (onunla evlenirse, mutlaka ona değer versin-saygı göstersiz.”

Resulullah (s.a.a): “Sizin en iyiniz hanımına karşı en iyi olanınızdır. Hanımlarına karşı en iyi olanınız da benim.”

Resulullah (s.a.a): “İmanı en kâmil olan mümin, ahlakı en güzel olan ve ailesine en yumuşak davranandır; sizin en iyiniz hanımlarına karşı en iyi olanınızdır.”

Resulullah (s.a.a): “En iyi erkeklerinizden olanlar, takvalı, (içi ve dışı) temiz, eli açık, hain gözlere sahip olmayan, anne babasına iyilik eden ve ailesini başkalarının umuduna bırakmayan kimselerdir. En kötü erkeklerinizden olanlar ise yalancı, cimri, küfürbaz,

(kazandığını) yalnız başına yiyen, misafiri reddeden, **eşini ve hizmetçisini döven**, ailesini başkalarının umuduna bırakan ve anne babasına haksızlık edenlerdir.”

Resulullah (s.a.a): “*Herhangi bir erkek hanımına (haksız yere) bir tokat atarsa, Allah azap meleği olan Mâlik'e cehennemde ona yetmiş tokat atmasını emreder...*” (Tabi ki bunların hepsi tevbe etmeyip de helâllik almayan kimseler içindir.)

Resulullah (s.a.a): “*Kendisi dövülmeye daha müstahak olduğu halde, hanımını döven kimseye şaşarım. Hanımlarınızı sopayla dövmeyin; zira bunda kısas vardır!...*”

Resulullah (s.a.a): “*Bir erkek eşine vurduğu elle nasıl ona sarılabiliyor?!*”

Resulullah (s.a.a): “*Sizden birisi eşine vurduğu halde, nasıl olur da ona sarılabiliyor (böyle bir yüzüzlüğü gösterebiliyor)?!*”

İmam Musa Kâzım (a.s): “*Şüphesiz Yüce ve Aziz Allah kadınlar ve çocuklar için (onlara yapılan haksızlık ve zulüm için) öfkelendiği kadar hiçbir şey için öfkelenmez!*”

Demek ki maksat karşı tarafı yanılsından ve inadından vazgeçirmek en son aşmada yapılan tepkisel bir davranıştır. Yoksa erkek istediği zaman istediği şekilde kadını dövebilir demek değildir. Evet, yukarıda da bahsettiğimiz gibi dadın, zorunlu olarak duygusal yaratılmıştır. Ama bazen bu özelliği onu bazı sınırları aşmaya zorlayabilir. Eğer kadın nefsanî ve duygusal nedenlerle, erkeğe itaatsiz davranırsa (ki maksat sadece cinsel konularda itaattir), önce nasihat edilir ve uygun dillerle ve uygun üsluplarla yanılsından vazgeçmesi sağlanır. Eğer yine etkili olmazsa, bu sefer tepkisel bir eylem olarak, yataklar ayrılır. Eğer bununla da inadından vazgeçmezse, o zaman yaralamayacak, kızartmayacak,

siyahlaştırmayacak ve morartmayacak şekilde hafiften vurulabilir. Tasdik ederseniz ki böyle bir dövmenin sadece sembolik olduğu ve kadının inadını kırma ve ona olan tepkiyi ortaya koymaya yönelik bir tedbir olduğu açıktır. Elbette bu sınırları aşan ve istediği şekilde kadına zulmeden erkekler günahkâr ve zalimdirler ve İslam devleti hâkim olursa, böyle erkekleri yaptıkları zulümden dolayı cezalandırır.

Yani kadın isterse kısas yapılır, kısas istemezse, diyet ödenir. Diyetin miktarı ise hadislerden istifadeyle müçtehitler tarafından şöyle belirlenmiştir:

Eğer suratına vurur ve suratta kararma meydana gelirse, tam diyetin altı binde biri kadar diyet vermesi gerekir. (Tam diyet 100 deve veya 200 sığır veya 1000 koyundur. Bunlardan birisini seçmede özgürdür.)

Eğer surata vurur ve suratta morarma meydana gelirse, tam diyetin üç binde birisi kadar diyet vermesi gerekir.

Eğer surata vurur ve suratta kızarma meydana gelirse, tam diyetin binde bir buçuğu kadar diyet vermesi gerekir.

Eğer surat dışında başka bir organda siyahlaşma, morarma ve kızarma meydana gelirse, sırasıyla yukarıda verilen rakamların yarısı diyet olarak ödenir.

Bunlar en hafif olanlardır. Uygulanan şiddetin dozu arttıkça (şişme, ezilme, yaralanma, kırılma, sakatlanma ve Allah muhafaza ölüm gibi) her birinin diğerine nazaran daha şiddetli cezaları söz konusudur ki fıkıh kitaplarında detayları açıklanmıştır.

Elbette bütün bunlarda öncelikli olan kısastır. Mağdur olan kısas yerine diyet istediğinde o zaman yukarıda bahsi geçtiği şekilde diyet belirlenir.

Eleştirmen sözlerine şu ilaveleri de yapmıştır:

Siz hiç, kutsal diye tabir edilen herhangi bir kitapta, “kadınları dövmek yasaktır, günahtır” diye bir ayete rastladınız mı?

Ya da İslam coğrafyasında (bulduğumuz çağ hariç) tarih boyunca, eşini dövdü diye bir erkeğin ceza aldığını duyduğunuz mu, gördünüz mü, herhangi bir kaynakta okudunuz mu?

Cevap: Bu Bey Efendi İslam açısından kadını insan dairesinde saymadığı için olsa gerek ki bu ifadeleri kullanma ihtiyacı hissediyor veya bilinçlice hedef şaşırtıyor. Oysa eğer kadın da bir insan ise ki öyledir ve yukarıda da ayetlere dayanarak açıkladığımız üzere üstünlük ve dolayısıyla ebedi saadete kavuşma ölçüsü olan takva ve maneviyat açısından erkekle hiçbir farkı yoktur; o zaman genel anlamda Kur’an’da her türlü haksızlık ve zulüm en büyük günahlardan sayılmıştır ki hepsi erkekle birlikte kadını da kapsamaktadır ve dolayısıyla ayrıyeten “Kadını dövmeyin.” diye bir açıklama abes olurdu.

Kadın döven kimseye ceza verilip verilmediği hususuna gelince, genelde bu tür konularda aile bireyleri yuvalarının dağılmasını istemedikleri için çoğu zaman yapılan haksızlıkları sineye çekip tahammül eder ve şikâyetle bulunmazlar. Bu o zaman için de geçerlidir, bu zaman içinde. Bir başka husus maalesef Resulullah’ın ve kısmen dört halifenin zamanı hariç geriye kalan zamanlarda gerçek anlamda İslami bir hâkimiyet topluma hâkim olmamış, hep zalim sultanlar ve yöneticiler tahakküm etmiştir. Bu yüzden de sadece kadınlar değil, toplumun büyük bir bölümü çoğu zaman haksızlık ve mağduriyetler içinde hayatlarını idame ettirmişlerdir. Dolayısıyla da o zulüm sultanlarının uygulamaları İslam adına yapılmış olsa bile hiçbir zaman

İslam'a mal edilemez. Onlar Peygamber'in kendi evlatlarını bile İslam adına ve hilafet sancağı altında Kerbela'da vahşice katletmediler mi?

Resulullah'ın ve özellikle Hz. Ali'nin hilafeti zamanında yapılan haksızlıklara karşı uygulanan müeyyidelere birçok örnek zikredilebilir ki söz uzamasın diye şimdilik bu kadıyla yetiniyoruz.

Eleştirmen yazısını son olarak şu cümleyle bitirmiştir:

“Bataklıkım üstünde sivrisinek kovalamak ahmaklıktır.”

Cevap: Biz de diyoruz ki her inancın veya düşüncenin, delillerini ve açıklamasını onun en yetkili kanal ve kaynaklarından araştırıp öğrenmeden sadece önyargı bataklığında debelenip durmak ve o düşünce mensuplarının kabul etmedikleri şeyleri onlara zorla yamaklıktır asıl ahmaklık...